

Til forståelse av NLA Høgskolens verdigrunnlag

Vedtatt av representantskapet for Norsk Lærerakademi 09.04.2008

*Forsiktig revidert av styret for NLA Høgskolen som tilpasning til fusjonert høgskole
24.10.2016*

Norsk Lærerakademi (NLA) begynte sin virksomhet i Bergen i 1968. Da startet vi opp med undervisning i kristendomskunnskap. Etter dette har NLA vokst til å bli en stor utdanningsinstitusjon. I 1996 startet NLA Lærerhøgskolen som selvstendig institusjon i Bergen. Norsk Lærerakademi tok da navnet NLA Vitenskapelig høgskole. Disse to ble fusjonert i 2010. Mediehøgskolen Gimlekollen ble godkjent som høgskole i 1996. Høgskolen i Staffeldts gate ble godkjent i 2004. I 2013 ble disse to tatt opp i det som fra 1. januar 2013 heter NLA Høgskolen. Vi har i dag mange studietilbud, en stor stab ansatte og et betydelig studenttall.

De som blir ansatt ved NLA (Høgskolen) inviteres inn i et stort og utfordrende medarbeiderfelleskap hvor vi sammen skal søke å fremme institusjonens målsetting gjennom et konstruktivt samvirke mellom representantskap, styre, ansatte og studenter.

For at de som blir ansatt ved (NLA) høgskolen skal bli kjent med institusjonens basis og faglige formål, har rektor ansvar for å gjøre dette kjent for de som skal ansettes. Et særlig ansvar har rektor fått for å avklare kandidatenes forhold til skrift og bekjennelse.

I tillegg til grunnreglens bestemmelser er det visse verdier og holdninger som vi ønsker skal prege institusjonens virksomhet og det er viktig at alle de ansatte er med å synliggjøre slike verdier i fellesskapet mellom de ansatte og mellom ansatte og studenter.

Dette dokumentet gir en ramme for samtalen med styreformannen og den som skal ansettes. Det er disponert slik at først del utdyper grunnleggende paragrafer i grunnreglene, mens andre del løfter fram verdier og holdninger av betydning for arbeidsfellesskapet.

Del I: Sentrale bestemmelser i grunnreglene

1 Normativt grunnlag

Grunnreglene paragraf 1 gir uttrykk for hvilket normativt grunnlag NLA Høgskolen har når det sies at vi ”bygger på den kristne tro, slik den er uttrykt i Den Hellige Skrift og Den norske kirkes evangelisk-lutherske bekjennelse” (Grunnreglene, §1). Den kristne tro er forankret i og henter sitt innhold fra Bibelen og de bekjennesskriftene som er felles for NLA (Høgskolen)s eiere.

1.1 Bibelen - Guds ord

Vår evangelisk-lutherske bekjennelse forutsetter at Skriften er gitt oss av Gud. Den formidler Guds åpenbarte ord til mennesker til alle tider, og har autoritet der den klart binder vår samvittighet som normerende norm i spørsmål som gjelder tro og liv. Derfor ønsker vi at de ansatte i undervisning og i omgang med studentene, i holdning og omtale, viser respekt for dette.

1.2 Bekjennelsen

Den norske kirkes bekjennesskrifter er: de oldkirkelige symboler *Den apostoliske*, *Den nikenske* og *Den athanasianske bekjennelse* og reformasjonstidens symboler *Luthers lille katekisme* og *Den augsburgske bekjennelse* (Confessio Augustana).

I disse skriftene blir den kristne tro innholdsbestemt ut fra Bibelen, og bekjennesskriftene har som avledet norm autoritet som læregrunnlag for NLA Høgskolen.

Luthers lille katekisme har en særskilt betydning for (NLA) høghskolen som pedagogisk institusjon med vekt på kristen oppdragelse og undervisning. I katekismen har vi et sentralt og sammenfattende uttrykk for kristen tro og liv formidlet til barn og voksne.

Det er viktig at de ansatte på NLA (Høghskolen) viser respekt for bekjennelsens innhold og søker å styrke dens betydning i dagens kirke- og samfunnssituasjon.

2 Formål

I NLA Høghskolens grunnregler framheves disse viktige oppgavene (§2):

- *gjennom forskning, utviklingsarbeid og undervisning bidra til teologisk og pedagogisk gjennomtenkning av oppdragelse og undervisning på de forskjellige trinn i skoleverket og innen de forskjellige skolefagene*
- *bidra til teologisk og pedagogisk gjennomtenkning av oppdragelse og undervisning med sikte på en tjeneste blant andre folk og i andre kultursamfunn*
- *gi studenter hjelp til livs- og kulturfolkning, fremme yrkesetiske holdninger og bidra til dannning som oppdragere og kulturformidlere*
- *utruste til tjeneste i hjem, offentlige og frie barnehager og skoler, kirke og samfunn*
- *ta ansvar for å gi eller organisere tilbud om etterutdanning for NLAs fagområder.*

Som ansatte ved NLA (Høghskolen) skal vi sammen søke å skape et godt sosialt, faglig og forskningsmessig miljø. Dette gjelder i særlig grad et miljø for studenter og ansatte, men også for andre som søker en faglig eller forskningsmessig tilknytning til (NLA) høghskolen.

I vår folkepedagogiske oppgave skal vi søke å virke til forståelse og engasjement for kristne, sosiale og kulturelle verdier i vårt samfunn.

Vi ønsker at alle våre ansatte skal bli stimulert til å delta i en strategisk gjennomtenkning av de oppdragelses- og utdanningspørsmål som samfunns- og kulturutviklingen reiser for kirken og det frivillige kristelige arbeidet. I våre planer vil vi søke å legge til rette for studier som kvalifiserer for oppgaver innen det frivillige kristelige arbeidet, og innen Den norske kirke og andre kirkesamfunn. Vi ønsker å formidle det kall og det engasjement som har preget dette arbeidet. (Jf. Grunnreglene, § 3).

3 NLA Høghskolens sammenheng

De ansatte i vitenskapelige stillinger skal drive forskningsbasert undervisning på universitets- og høghskolenivå. Institusjonen utdanner for arbeid både i offentlige og frie oppdragelses- og utdanningsinstitusjoner, og ønsker å utruste til tjeneste både i hjem, kirke og samfunn. Ved vår eierstruktur vil vi som institusjon stå i nært samspill med det frivillige kristelige arbeidet i vårt land.

Samtidig står de ansatte ved NLA (Høghskolen) i en bred kulturell, samfunnsmessig og kirkelig sammenheng der oppdragelses- og opplæringspørsmålene spiller en viktig rolle. Ut fra vårt grunnlag ønsker vi å bygge gode nasjonale og internasjonale relasjoner.

Til grunn for all vår virksomhet har vi den overbevisning at alle mennesker er skapt i Guds bilde. Hvert menneske, uansett rase, religion, kultur, klasse, kjønn eller alder har en iboende verdighet som krever at det ikke blir utnyttet, men respektert som likeverdig og ukrenkelig. Vårt ønske er at dette skal avspeile seg i vår undervisning, i vårt samarbeid med studentene og med andre samarbeidspartner nasjonalt og internasjonalt.

4 Forholdet til kolleger og studenter

NLA Høghskolens overordnede mål kan bare realiseres i samarbeid mellom de ansatte. Vi er alle deltagere i et læringsmiljø med ansvar for hverandre.

Et miljø er i stadig endring. Derfor forventes det at de ansatte har en aktiv og byggende holdning til det samlede fellesskapet ved institusjonen. Administrasjon, reinhold, vedlikehold, kantinevirksomhet, service og undervisning er alle nødvendige og viktige miljøskapende funksjoner. Alle grupper av ansatte har en felles oppgave og et felles ansvar for å legge forholdene til rette for studenter, ansatte og gjester.

Som ansatte møter vi studentene i undervisning, veiledning og i uformelle sammenhenger. Vi har alle et ansvar for at studentene trives, at de blir sett og hørt. Dette kan vi bare gjøre med full respekt for deres verdighet og valgfrihet, men også for deres forskjellighet og ulike holdninger til det institusjonen står for.

De vitenskapelig ansatte står i en viktig faglig veiledningsoppgave overfor studentene. Dette kan være krevende situasjoner som forutsetter faglige kunnskaper, vilje til å lytte til studentenes faglige spørsmål og søken. Det kreves tålmodighet og åpenhet samtidig som situasjonen aldri må bli misbrukt verken av lærere eller studenter.

Undervisning og veiledning er hovedoppgaven i forhold til studentene. Denne kan vi bare lykkes i når det er et godt kollegialt samarbeid. Derfor har lærerpersonalet et felles ansvar, ikke bare for studieplaner, men også for det forelesnings-, seminar- og veiledningsarbeidet som følger.

Det er viktig at forskningsmiljøet kjenner et felles ansvar for idéskapning, drøfting av prosjekters fruktbarhet, veiledning, hjelpsomhet i framdrift og støtte i arbeidet med å gjøre resultater kjent. Vi ønsker at alle skal vektlegge et godt arbeids- og studiemiljø.

Samarbeidet mellom kolleger og med studentene krever en opptreden preget av varsomhet hvor en unngår negativ omtale av kolleger og studenter, og ikke gir informasjon som kan virke konfliktskapende og som kan skade studentene eller kollegers omdømme. Når konflikter og uoverensstemmelser dukker opp, er det viktig at en søker å løse disse, og at en gjør dette innenfor de tjeneste- og ansvarsstrukturer NLA (Høgskolen) har.

5 NLA Høgskolen som arbeidsgiver

I samsvar med grunnreglene har styret arbeidsgiveransvaret og styret vil sørge for at alle ansatte har instruks/arbeidsbeskrivelse. De ansattes rettigheter er ellers sikret gjennom Arbeidsmiljøloven.

Arbeidsgiver forutsetter at de ansatte er kjent med NLA(Høgskolen)s grunnregler og verdidokument. Samtalen med rektor skal gi den nødvendige utfyllende informasjon om (NLA)høgskolens målsetting, grunnleggende verdier og sentrale virksomhet. Det forventes at den som ansettes arbeider lojalt etter de bestemmelsene som er vedtatt for NLA Høgskolens virksomhet og som de ansatte på forhånd er gjort kjent med.

Dersom de ansatte senere skulle få problemer med å arbeide innenfor disse rammene, er det viktig at arbeidsgiver blir kjent med dette og at begge parter søker å finne en løsning som ikke skader NLA(Høgskolen)s omdømme og virksomhet og som viser respekt for de ansattes integritet.

En ansatt ved NLA Høgskolen kan sies opp dersom vedkommende viser en moralsk forkastelig livsferd som skader (NLA)høgskolens omdømme som kristen undervisnings- og forskningsinstitusjon, eller som skader NLA(Høgskolen)s ansatte eller studenter i det allmenne omdømme, eller dersom vedkommende formidler en lære som er i strid med NLA Høgskolens basisparagraf (jfr. § 1).

Del II: Viktige perspektiver på vår virksomhet og noen sentrale etiske utfordringer i vår kultursituasjon

6 Vårt arbeid – kall og fag

6.1 Et kall

NLA Høgskolen står i en tradisjon der arbeidet blir sett på som et kall. I lys av vår kristne tro er alt vårt arbeid som tjener Gud og medmenneskene, et kall fra Gud.

Kallet har en ytterside synliggjort i en offentlig forpliktelse og arbeidsavtale. Troverdigheten i vårt arbeid er ikke minst avhengig av at det er samsvar mellom våre ord og våre liv. Derfor er det et ønske at alle ansatte gjennom personlig engasjement identifiserer seg med virksomhetens basis og overordnede mål.

6.2 Et faglig arbeid

Det forventes at arbeidet fyller faglige og etiske krav. Dette gjelder så vel for undervisning som for forskning. Kvalitetskravene er de samme som ved andre tilsvarende institusjoner i vårt samfunn, og det forventes et aktivt engasjement for å nå disse.

I sine valg av forskningstema, problemstillinger og forskningsmetoder har de ansatte samme frihet og samme forskningsetiske ansvar som ansatte ved andre forskningsinstitusjoner. Samtidig bygger institusjonen på det syn at forskning og undervisning alltid er basert på bestemte forutsetninger. I ulik grad er forskning og undervisning ideologi- og livssynsrelatert.

NLA Høgskolen ser det som positivt at lærere og forskere tydeliggjøre sine premisser i sammenhenger der ideologi eller livssyn kan ha konsekvenser for deres faglige virksomhet. For NLA som institusjon vil basis, slik den er nedfelt i grunnreglene, ha konsekvenser for forskning og undervisning, men med varierende tyngde og omfang alt etter hvilke tema som behandles.

Å gjøre åpent rede for sine forutsetninger, bidrar til større bevissthet om verdiprioriteringer og konsekvenser av disse. Det vil gi studenter og andre et saklig grunnlag for kritisk vurdering av det som presenteres, og bidra til å heve den faglige kvaliteten.

Når spørsmål som gjelder NLA(Høgskolen)s basis kommer opp i undervisning eller forskning, forutsetter vi at (NLA)høgskolens grunnlag og standpunkt vil bli synliggjort.

7 Noen vesentlige etiske utfordringer i vår kultursituasjon

Menneskets forvalter- og kulturoppdrag er gudgitt. Vi hører hjemme i en tusenårig kristen kulturtradisjon. I vår søken etter innsikt og viten bygger vi på generasjoners verdifulle arbeid. Våre refleksjoner over verdier og mål preges også av de mange tidligere forsøk på å forstå mer av livets mange gåter. På godt og vondt lever vi også med resultatene av generasjoners forvaltning av vår natur og av menneskets skapende evner.

Kulturen er gitt oss som gave og oppgave. Vi utfordres til skapende videreføring. Samtidig er vårt syn på kulturen paradoksalt. Kulturoppgaven er gudgitt, men kulturen er også merket av de samme destruktive krefter som preger mennesket. Både mennesket og kulturen utfolder sin virksomhet i spenningen mellom det skapende og det ødeleggende, det gode og det onde. Kampen har fulgt menneskeslekten, men de konkrete utfordringene skifter fra tid til tid. I forhold til vår tids kulturelle situasjon er det noen verdier som ut fra NLA Høgskolens basis blir viktige å løfte fram slik at institusjonen kan formidle god og aktuell veiledning ut fra vårt normgrunnlag.

7.1 Livets ukrenkelighet

Når vi som ansatte på NLA Høgskolen i undervisningen eller på annen måte møter spørsmålet om livets ukrenkelighet, er vårt utgangspunkt for tenkning, holdning og handling at Gud er alt livs opphav. Han er livets skaper og herre. Menneskelivet er derfor ukrenkelig fra unnfangelse til død. Aktiv dødshjelp er uforenlig med det kristne menneskesyn og bekjennelsen til Gud som Herre

over liv og død. Provosert abort er å ta et ufødt barns liv, og kan bare aksepteres i situasjoner der morens liv er i fare.

Hvert menneske er skapt i Guds bilde. Enhver krenkelse av mennesket er derfor også en krenkende handling mot Gud. Barn, eldre, svake og sårbare har et særlig krav på vern om sin verdighet og å møte medmenneskelighet.

7.2 Familien – Guds ordning

NLA Høgskolen har alltid hatt et særskilt fokus på familien som en Guds ordning. Dette er det viktig for oss å holde fram. Bibelen viser oss bilder av familien der den står fram som et nært fellesskap av foreldre og barn, og der den er et inkluderende fellesskap som rekker utover kjernefamiliens grenser. Fellesskapet kan strekke seg over generasjonsgrenser og nære slektskapsgrænser.

Det fjerde bud utfordrer til lojalitet mot familien. Det ytre fellesskap gir en ramme for et samliv som må bygges på troskap og gjensidig respekt, fylles med kjærlighet og omsorg og være et sted der følelser kan vises, felles oppgaver drøftes og grenser settes. Barn skal hedre sine foreldre, og foreldre skal dra omsorg for sine barn, gi dem oppdragelse og veiledning og vilkår for å modnes til selvstendighet.

Bibelen gir fellesskapet et ansvar for den enkelte. Et sterkt engasjement for familien er derfor misforstått om det ikke går sammen med en inkluderende holdning og respekt overfor mennesker som av ulike grunner lever alene.

Ekteskapet er rammen for det seksuelle samliv mellom mann og kvinne. Guds ord viser oss at det livslange ekteskap er den ordning som Gud har innstiftet. Seksuelt samliv utenom det monogame ekteskap mellom kvinne og mann er i strid med Bibelens ord.

Skilsmisse er ifølge Bibelen brudd på Guds vilje. I Det nye testamentet omtales likevel forhold hvor en ufrivillig blir påført en skilsmisse, og forhold hvor skilsmisse i gitte situasjoner kan være det minste onde.

Til grunn for forvaltningspraksis ligger det syn at det finnes tilfeller der skilsmisse er etisk legitimt. Men NLA (Høgskolen) ønsker ikke å bidra til den alminneliggjøring av skilsmisse som skjer i dag. Forvaltningen skal skje innenfor rammene av en evangelisk-luthersk forståelse av samliv, ekteskap, skilsmisse og gjengifte.

7.3. Foreldreansvar og foreldrerett

NLA Høgskolen vil stadig holde fram foreldrenes rett, ansvar og plikt til å oppdra sine barn og gi dem omsorg. Foreldreretten er begrunnet i Bibelen. Den er nedfelt i internasjonale menneskerettighetserklæringer og i vår norske lovgivning. Foreldreretten innebærer både et ansvar som foreldrene har for å gi sine barn kjærlighet, omsorg, nærhet og oppdragelse, og er et vern mot at samfunnet på urettmessig måte griper inn på foreldrenes ansvarsområde.

7.4. Rusmidler og tobakk

NLA Høgskolen ønsker å fremme en rusfri livsstil. Misbruk av tobakk og alkohol gir samfunnet store sosiale og helsemessige utfordringer. Narkotiske stoffer påfører også individ og samfunn betydelige skader. Det forventes at de ansatte er bevisst at de ved sin livsstil er forbilder for andre og at de tar hensyn til dette, ikke minst i sin omgang med studentene. I dagens samfunn er det gjort mye for å skape et røykfritt miljø på arbeidsplassene. (NLA) Høgskolen ønsker sammen med alle gode krefter å motvirke røykepress og å skape et sunt miljø.

7.5. Forvaltning

Gud har satt menneskene til å forvalte skaperverket. Men det er en permanent utfordring at verdenssamfunnet vitner om en skrikende urettferdighet i fordelingen av mat, medisiner og

andre livsviktige ressurser. I en slik situasjon vil vi kalle fram et engasjement for en rettferdig fordeling og en grensesprengende nestekjærlighet.

Det er viktig at vi er gode forvaltere av skaperverket og at vi forplikter oss på en ressursbruk som ikke bryter dette ned.

8 Institusjonens krav til studentene

NLA Høgskolen har forventninger til studentene, men vi møter ikke våre studenter med bestemte krav til tro.

Studentene på sin side er underlagt de krav som de møter gjennom Universitets- og høgscoleloven, forskrift om studier ved NLA Høgskolen, NLAs IKT-reglement og studieplaner.